

Emma
Bamford

ZA
OBZOR

THRILLER

Lži lze pohřbít v hlubinách.
Tajemství však vždy vyplavou na hladinu...

Za obzor

Copyright © 2022 by Emma Bamford
Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez
písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Barbora Fremlová, 2023
Cover © Zhivko P. Petrov, 2023
© DOBROVSKÝ s. r. o., 2023

ISBN 978-80-277-3993-6 (pdf)

Emma Bamford

ZA OBZOR

přeložila Barbora Fremlová

VENDETA

PATUSAN

1.

Když člověk žije na pospas moři tak dlouho jako já, jeho duše se naučí být neustále ve střehu. Pro námořníka je schopnost zareagovat na sebemenší změnu prostředí klíčová, ať už se to týká konstrukce lodi a její plavební způsobilosti, nebo oceánu a oblohy, jež ho obklopují. Na rychlosti vašich reakcí závisejí lidské životy. A jestli někdo musí vnímat každé zapraskání v pažení, každý otřes trupu, každou změnu v rytmu motoru a každý poryv větru, tak je to právě kapitán.

I mimo službu, i ve spánku na úzké lodní posteli se má moje duše neustále na pozoru. Takže když první palubní důstojník oné pro-sincové noci zaťukal na dveře kajuty, vmžiku jsem se posadil, a když vcházel dovnitř a salutoval mi, stál jsem už bos na studené podlaze.

„Promiňte, že ruším, kapitáne.“ Stál ve dveřích široce rozkročený, aby na houpající se lodi dokázal udržet rovnováhu. Venku řádil prudký vítr - předzvěst, že monzun letos kvůli globálnímu oteplování, které narušilo přirozený rytmus přírody, přijde o něco dřív.

„Co se děje, Júsufe?“

„Světlice na obzoru, pane.“

„Světlice?“ Nacházeli jsme se uprostřed Indického oceánu, tisíc námořních mil od jakékoliv pevniny - od Afriky, Srí Lanky,

Sumatry - a ještě dál od našeho domovského přístavu. Nikde poblíž nebyly žádné námořní trasy; rybáři by si tak daleko od pevniny rozhodně netroufli. „Určitě?“

„Ano, pane.“

Vyndal jsem ze skříňky košili, kterou jsem si připravil na další den. Natáhl jsem si kalhoty, jež byly součástí uniformy. „Kolik?“

„Dvě. Obě to byly červené signální světlice s padákem. Té první si všiml Umar, když padala dolů. Čekali jsme dvě minuty a pak se objevila druhá.“

Dvouminutová pauza mezi první a druhou světlicí. Červené signální světlice s padákem. Jako z učebnice. Nazul jsem si boty. „Jsou na áiesce vidět nějaká plavidla?“

„Ne, pane. Ale na radaru asi sedm námořních mil východo-jihovýchodně od nás něco vidíme. Mysleli jsme, že je to jenom srážkový stín.“

Vrátil jsem se s Júsufem na kapitánský můstek. Po cestě tmavou chodbou mi zdejší stropní světla drásala oči a z něčího mobilu se linula rapová skladba. Vzduch byl říznutý vůní koření a oleje, jejímž zdrojem byl zřejmě obal od samosy vedle koše.

Umar, hodností podporučík, se krčil nad radarem a prohlížel si obrazovku se zářícími kruhy, kde se zelená barva přelévávala do černé. Dešťové mraky a stoupající hladina moře vytvářely na obrazovce přízračné šmouhy, objevovaly se, mizely a znovu se objevovaly a při každém pootočení antény měnily tvar. Stěrače na oknech jely na plné obrátky a tam, kam nedosáhly, zůstávaly na skle mastné solné fleky. Za nimi byla černočerná tma.

Znovu jsem pohlédl na obrazovku radaru. „Kde máme objekt?“

„Tady,“ řekl Umar, aniž mě oslovil *pane*. Měl jsem podezření, že to on má na svědomí ten rap. Velká část mé posádky totiž pocházela z kampongů. Byli to obyčejní vesničtí kluci. Umar poklepal na

obrazovku na páté hodině. Pozoroval jsem blikající bod na obrazovce, snažil jsem se v trhaných pohybech pixelů najít nějaký vzorec, který by potvrdil, že se opravdu jedná o loď.

Raper dál hulákal: „*A motor nenaskočí, i když se klíč otáčí, poprvý to nevyjde, zvykni si, páč tak to je.*“

Poslouchat během hlídky hudbu bylo zakázané. Když jsem byl na palubě já, pokaždé jsem si mobil vypnul a nechal ho ve skřínce. Navíc i když jsme náhodou měli signál, neměl jsem už nikoho, kdo by mi zavolal.

Zamrkal jsem. „Podporučíku Mohamede Umare bin Rajáne! Okamžitě to vypněte!“

„Ano, kapitáne.“ Vydrápal se k panelu, kde měl mobil v nabíječce. Nosil ho s sebou všude, pořád leštil displej a kontroloval, jestli je mobil dobře zastrčený v ochranném obalu.

Když hudbu vypnul, rozhostilo se na okamžik blahodárné ticho. A pak jsem to uslyšel. Někdo volal přes rádiovysílačku.

„-day, mayday, -pínám.“

„Umare! Vysílačka!“

Hned k ní přiskočil, do jedné ruky vzal mikrofon a druhou zvýšil hlasitost přijímače. Po kapitánském můstku se rozlehl šum, zněl mi v uších jako hukot vody, zvuk, který slyší někdo, kdo se topí.

Volání se ozvalo znovu. „May-, -day, may-ay.“ Všichni jsme poslouchali jako přikovaní. „-ta Maria, jach- -aria, jachta Sant- Ma-ia.“

„Je to žena,“ řekl Umar.

Šlehl jsem po něm pohledem a napjal sluch. Opravdu řekla Maria?

„-žení života. Žádám okamžitou pom-,“ pronesla žena anglicky.

Vzal jsem si od Umara mikrofon a odpověděl jí taktéž anglicky: „*Santa Maria*, tady hlídková loď *Patusan*, malajsijské královské námořnictvo, přepínám.“

Spojení se na chvíli přerušilo a já přemítal, jestli se k ní mé hlášení vůbec dostalo. Vyčkával jsem, prst na tlačítku pro vysílání. Umar i Júsuf mě pozorně sledovali. Já bedlivě sledoval obrazovku radaru.

„Bože můj,“ odvětila a ztěžka oddechovala do mikrofону. Zdálo se mi, že má britský přízvuk. „Myslela jsem, že jste možná fata morgána.“ Vydala ze sebe nějaký zvuk a já nebyl schopen rozpoznat, jestli se směje, nebo pláče. „Vysílám už několik dní. Pak jsem vás viděla u sebe na radaru. Tady *Santa Maria*. Vlastně mayday, přepínám.“

„Madam,“ řekl jsem co nejzřetelněji, „vyrozuměl jsem, že žádáte o pomoc. Udejte polohu plavidla a povahu problému.“

Když nám diktovala zeměpisné souřadnice lodi, spojení se zlepšilo. Umar si je zapsal a přikývl – korespondovaly se souřadnicemi blikajícího bodu na obrazovce radaru. Júsuf změnil kurz.

„Přijedte pro nás, prosím,“ řekla žena a hlas se jí zlomil. „Manžel. Je vážně zraněný. Velmi vážně.“

„A vaše loď, madam? Má poruchu?“

„Nemá, ale on je zraněný. Potřebuje doktora. Pospěšte si, prosím.“

„Jsme na cestě, madam,“ odpověděl jsem. „Přijedeme zhruba za...“

„Dvacet osm minut,“ řekl Júsuf malajsky.

„Dvacet osm minut,“ přetlumočil jsem do angličtiny.

„Bože můj.“

Hlas se jí třásl tak, že mě to donutilo natáhnout se Júsufovi přes rameno a zvýšit rychlost. Vzedmutá vlna se roztržila o bok lodi ve výši oken. Rozbouřené moře nám znemožňovalo plout ještě rychleji.

„Madam,“ řekl jsem, prst na tlačítku vysílání, „co se stalo? S vaší lodí? A vašemu muži?“ Z vysílačky se ozývalo jen jemné chrčení statického šumu. Zkusil jsem to ještě jednou, znovu jsem zmáčkl

tlačítko. „Madam? Řeknete mi, co se stalo? Se *Santa Mariou*?“ Od-
táhl jsem prst a poslouchal. Pořád nic. Váhala s odpovědí, nebo jsem
z toho nestabilního rádiového spojení vyvozoval příliš mnoho?
Možná se starala o manžela někde mimo dosah vysílačky.

Znovu jsem zmáčkl tlačítko. „Madam.“ Nasadil jsem čistě pro-
fesionální tón - má schopnost oddělit osobní záležitosti od těch
pracovních se v posledních letech ukázala jako požehnání. „Jedeme
pro vás.“ Pustil jsem tlačítko. I když možná by se spíše hodilo říct
jako výhoda, protože v požehnání jsem už dávno nevěřil. Stiskl
jsem tlačítko: „Moji důstojníci ovládají první pomoc,“ a zase ho
pustil. Chtěl jsem - potřeboval jsem - ji udržet na příjmu. Stiskl
jsem tlačítko. „Jak se jmenujete, madam?“

Zapraskání. „Virginie.“

„Virginie. Tady kapitán Danial Tengku.“

„Pomozte nám.“ Rozplakala se.

Když myslím na svou ženu, často si přeju, aby jí byl někdo na-
blízku, když to potřebovala. Určitě byla strašně vyděšená. Aspoň
téhle ženě můžu teď pomoci.

„Virginie. Poslouchejte. Budeme u vás co nevidět. Už za -“ podí-
val jsem se na hodiny, „- dvacet šest minut.“ Neodpovídala. „Slyšíte
mě?“

„Ano.“

„Výborně.“

Počkal jsem třicet vteřin. „Virginie, jste tam?“

Vmžiku odpověděla: „Ano.“

„Ještě dvacet pět minut.“

Po celou cestu k *Santa Marie* jsem jí každou půl minutu zavola-
l, pokaždé jsem ji oslovil jménem, dílem proto, abych ji uklidnil a ne-
měla pocit, že je v tom sama, dílem proto, abych s ní navázal pouto,
aby mi začala důvěřovat. Mluvil jsem s ní desetkrát, dvacetkrát,

padesátkrát, dvaapadesátkrát. Padesát dva - počet týdnů v roce, počet karet v balíčku, počet obyvatel Penangu, kteří onoho osudného dne zemřeli.

„Jste tam, Virginie?“

„Ano.“

Nakonec Júsuf zpomalil a hukot motoru se utišil. *Patusan* se zakymácel na vlnách. Popadl jsem baterku a rozrazil dveře vedoucí na palubu. Podlaha byla kluzká, a když jsem paprskem světla pro-
česával rozbouřený černý oceán, musel jsem se přidržovat zábradlí. Nikde nic.

Najednou se ozvala rána, temná noc jako by vybuchla, jako by se všude kolem rozlilo denní světlo a kousek od přídě na pravoboku se na pozadí bezhvězdné noci rýsovala silueta plachetnice, jejíž plachty a takeláž se v ohňostroji pohasínající světlice třepotaly jako duchové.

Santa Maria. Maria - tak se jmenovala moje žena.

Pak jsem udělal něco, co už jsem celé roky neudělal. Pokřižoval jsem se.

2.

Člun se na otevřeném moři zmítal a kodrcal. Umar byl sice dobrý kormidelník a otáčel otevřeným člunem tak, aby zmírnil sílu vln, ale člun se pohyboval příliš pomalu, a než jsme dopluli k jachtě, byli jsme všichni promočení až na kost.

Patusan jsem nechal na starosti Júsufovi a s sebou jsem si vzal Umara a lodního zdravotníka Haziqa. Díky palubnímu světlu na *Santa Marie* jsme věděli, kudy jet. Poznal jsem, že se jedná o katarán, to bylo takové štěstí v neštěstí – loď nebyla příliš vysoká, což znamenalo, že se i na rozbouřeném moři snadno dostaneme na palubu. Nabrala nás vlna vysoká jako dům: nejdřív nadzvedla zád člunu, poté střed a příd, chvíli jsem přes vodu nic neviděl, a pak už jsme jako na surfu pluli dál, hnáni silou moře.

Umar si při plutí k *Santa Marie* načasoval velmi dobře, Haziq vylezl na palubu a spěšně přivázal člun k jachtě.

„Zůstaňte ve člunu,“ nařídil jsem Umarovi. „Nemůžeme riskovat, že se nám v takovém počasí přetrhne lano.“

„Ano, pane.“

„A držte se pevně.“

Podal jsem Haziqovi zdravotnickou brašnu a vylezl za ním. Nebyl jsem si jistý, v jakém bude jachta stavu, ale teď se mi pod

nohama ozývalo pravidelné vrčení motoru a bylo tedy jasné, že má ještě dost elektřiny, nemá žádnou poruchu a nedriftuje. Plachty měla srolované a uvázané na ráhne. Vyběhli jsme nahoru po krátkém schodišti tak rychle, jak jen to loď kymácející se z boku na bok dovolovala, a ocitli jsme se přímo za kokpitem. Byl prostorný, dobře osvětlený, obložený teakovým dřevem. Na podlaze mezi sedačkou u kormidla a jídelním stolem byly tmavé cákance a šmouhy. Krev. Naznačil jsem Haziqovi, že půjdeme dovnitř.

Za skleněnými dveřmi se na zemi zády k nám krčila Virginie. Zpod vykrojených bikin jí vystupovaly obratle. Když jsme vešli dovnitř, otočila se. Měla kruhy pod očima a nohy, pas i celé paže až k lokti jí pokrývaly červenohnědé skvrny. Vedle ní ležel běloch, který byl očividně v bezvědomí a na sobě neměl nic kromě kraťasů. Obličej i krk mu zkrápěly černé potůčky krve a stékaly do loužičky nad klíční kostí. Hlavu měl omotanou obvazem. Na zemi se považovalo oblečení nasáklé krví.

Haziq mu zkontroloval tep. „Žije,“ řekl.

Virginie se na mě zmateně podívala a já jí přetlumočil: „V pořádku. Tohle je můj zdravotník. Pomůže vašemu manželovi. Co se stalo?“

„Jake,“ odvětila. Roztřásla se. „Jmenuje se Jake.“

Nenutil jsem ji, aby mluvila dál. Vysvětlit mi to může i později. „Virginie, je na palubě ještě někdo další?“ Rozhlédl jsem se po místnosti. Na podlaze byly poházené polštáře, jež tvořily jakousi provizorní postel, a z navigačního stolu visela ruční vysílačka, která vypadala jako černé srdce připevněné na kabelu. Jinak se všechno zdálo být v pořádku.

Zavrtěla hlavou.

„Takže jen vy dva?“

Přikývla.

Zeptal jsem se Haziqa na jeho názor a on mi řekl, že ten muž ztratil hodně krve a že bychom ho měli přesunout na *Patusan*, kde máme lepší vybavení. Zároveň bychom ho tím pádem i rychleji dopravili do nemocnice. V duchu jsem si to spočítal – pokud pojedeme nejvyšší rychlostí, budeme v přístavu Port Brown asi za čtyři dny. Vydrží tak dlouho naživu? Zeptal jsem se Haziqa, opět malajsky.

Pozorně si prohlédl obličej muže v bezvědomí. „Snad ano.“

Virginie stále dřepěla vedle manžela. Vysvětlil jsem jí, že ho vezmeme na naši loď. „Takže tu necháte svou jachtu,“ řekl jsem. „Rozumíte, co říkám?“ Podívala se na mě skelným pohledem. „Vaši loď, *Santa Mariu*. Tak daleko ji za sebou táhnout nemůžeme. Budeme ji tu muset nechat.“ Napadlo mě, jak se vyrovná s představou, že bude muset loď opustit. *Santa Maria* jí možná byla jediným domovem. Někteří lidé ze Západu to tak dělají – prodají dům za cenu celé vesnice a místo toho žijí na lodi. Tahle loď byla očividně hodně drahá. „Virginie. Rozumíte tomu, co říkám? O vaši lodi?“

„To není moje loď.“

Takže patří jemu. Teď nebyl čas na slovíčkaření. „Chcete si s sebou na *Patusan* vzít nějaké věci?“ Začala se intenzivně třást po celém těle. „Možná něco na sebe?“

Podívala se na manžela a zavrtěla hlavou.

„Co vaše pasy?“

„Nejsou tu. Nemáme tu nic.“

Napadlo mě, že mohla utrpět také nějaký úraz hlavy. „Přece musíte mít na palubě nějaké oblečení,“ trval jsem na svém. Znovu zavrtěla hlavou.

Nechal jsem ji být. Vpravo se nacházela velká luxusní kajuta, kde jsem ve skřínce našel nějaké dámské i pánské oblečení. Vzal jsem pár šatů a pláštěnku a vrátil jsem se do kokpitu.

„Vezměte si tohle,“ řekl jsem a přehodil jsem jí pláštěnku přes ramena. Na krku jí naskočila husí kůže. „Ve člunu se vám bude hodit.“

Přitáhla si pláštěnku ke krku. Došel jsem k navigačnímu stolu a nadzvedl víko. V plastovém obalu tam byla lodní dokumentace a pár pasů. Vysypal jsem veškerou dokumentaci do prázdného vodotěsného vaku, vecpal jsem tam i všechno oblečení a sroloval vršek vaku. Dokud Haziq nestabilizuje stav jejího muže, budeme muset s *Patusanem* stát na místě. Mezitím snad Virginie aspoň trochu přijde k rozumu, a než odjedeme, pomůžeme jí z jachty zachránit ještě další věci.

„Můžeme vyrazit?“ zeptal jsem se Haziqa. Ten mezitím nandal Jakeovi krční ortézu a ovázal mu hlavu. Ukázal Virginii, jak má obvaz přidržovat, a vydal se do člunu pro nosítka.

Převoz zraněného z jedné lodi na druhou je vždycky náročný a vzdouvající se oceán a tma jako v pytli nám to rozhodně neulehčovaly. Po celou dobu, co jsme Jakea nakládali do člunu, pokládali ho na podlahu, co jsme se na vlnách kymáceli zpátky k *Patusanu* a vykládali Jakea na naši loď, z něj Virginie nespustila oči. Nějak se jí podařilo vytěsnit, jak se kolem nás vzpínal, běsnil a pěnil oceán, a soustředila se jen na manžela, pevně ho držela za ruku a něco mu šeptala. Později jsem o tom sice zapochyboval, ale v tu chvíli jsem si říkal, že přesně takhle vypadá opravdová láska. Přesně takhle se na mě kdysi dívala Maria.

Když jsme všichni vylezli ze člunu, popadl Júsuf, který nám přišel z kapitánského můstku pomoci, jeden konec nosítek. Druhého konce se chopil Haziq a společně odnášeli Jakea chodbou pryč. Teprve v tu chvíli se ke mně otočila a podívala se na mě. Tvář měla zmáčenou slanou vodou a bundu stále zapnutou na zip až ke krku.

„Běžte za ním,“ řekl jsem. „Bude v pořádku. Teď už je v bezpečí.“

Vděčně se na mě podívala a pak spěšně vyrazila do nitra lodi a za chůze ze sebe shazovala pláštěnku. Ten pohled trval sice jen chvílku, ale i tak ve mně stačil probudit hořký pocit samoty.

„Teď už jste v bezpečí,“ zopakoval jsem do prázdna.

3.

Zatímco jsem se pokoušel zastat všechnu práci navíc, která vylpynula z té neočekávané události, cítil jsem, že mě všude doprovází Mariin stín. Duchové našich mrtvých dětí tu byli se mnou na kapitánském můstku, cítil jsem je ve vzduchu, v němž se mísila vůně moře a pevniny. Jindy bych jim nařídil, aby mě nechali na pokoji, ale toho rána byli vytrvalí, a ať jsem se je snažil ignorovat seabevíc, pořád jsem je cítil, odváděli mou pozornost, rozptylovali mě. S Virginíí jsem se proto znovu potkal až dlouho poté, co úsvit proměnil ranní červánky v šedivá mračna.

Kuchař nám naservíroval snídani do jídelny posádky, a tak jsem nalil do dvou hrnků horkou kávu, vzal pár placek čapátí a zamířil s nimi na ošetřovnu, kam Haziq uložil pacienta, který byl stále v bezvědomí. Virginie seděla u jeho lůžka a skrz kovové postranice mu pevně svírala ruku. Pořád na sobě měla bikiny.

Haziq pochopil, proč se na ni tak upřeně dívám. „Dal jsem jí to oblečení, co jste vzal s sebou, ale ani se ho nedotkla,“ řekl.

Položil jsem kávu i jídlo na stůl. „Nemáme nějaký zdravotnický mundúr navíc?“

Ukázal na jednu ze skříněk. Uvnitř byly dvě poličky plné léků a na třetí poličce ležel unisex zdravotnický oděv zabalený

v celofánu. Otevřel jsem jeden z balíčků a vysypal z něj složenou halenu.

„Tady máte,“ řekl jsem jí. Beze slova si halenu vzala a přehodila si ji přes hlavu. Halena měla zelenou barvu a bylo jí dlouhá, vypadala jako vršek mužského oblečení baju melayu, které se nosí v Malajsii. Sevřelo se mi srdce. Maria někdy po tom, co jsme se odpoledne pomilovali, zvedla ze země mou košili, zabalila se do ní a posadila se na kraj postele. Ruce mívala zakryté látkou a nohy holé.

„Jak se daří pacientovi? A vyšetřil jste i ji?“ zeptal jsem se Haziqa.

Vzal si ode mě celofánový obal, zmačkal ho a hodil do koše. „Prozatím je stabilizovaný. Tady mu samozřejmě nemůžeme udělat rentgen, ale pokud nedostane epileptický záchvat nebo nemá vnitřní krvácení, měl by to zvládnout až do Port Brownu.“

„A jeho žena?“ Vůbec si nás nevšímala, dívala se jen na manžela.

„Nenese žádné známky zranění. Vyšetřil jsem, jestli nemá otřes mozku, ale zdá se mi v pořádku. Je silně dehydratovaná a potřebuje do sebe dostat něco k jídlu. Vypadá to, že poslední dobou moc nejedla.“

Vrátil jsem se ke kávě a k chlebu. „Takže jestli nemá otřes mozku, může se teď najíst?“

„Jistě.“

Vzal jsem do ruky hrneček a bezděky jsem se snažil vyrovnat pohyb lodi, abych kávu nerozlil. Po téměř čtyřiceti letech na moři to pro mě bylo už úplně přirozené. „Tady máte,“ řekl jsem Virginii, přičemž jsem přepnul z malajštiny do angličtiny, „musíte se něčeho napít.“

Neodpovídala, a tak jsem ji oslovil jménem a poklepal hrnkem na postranici postele. Kovový zvuk ji vyrušil z jejího snění. Neprítomně na hrnek zírala a mě stejně jako předtím na *Santa Marie* napadlo, že máme co do činění s reakcí na nějaký traumatický

zážitek. Potřeboval jsem zjistit, co se jí a Jakeovi stalo; budu totiž muset podat hlášení nejprve svým nadřízeným a poté i příslušným orgánům. Kdyby Jake zemřel, musel bych to udělat neprodleně. Hlášení, vyšetřování, vyšetření příčiny smrti – toho jsem si už užil ažaž. Ale mou prvořadou povinností je postarat se o to, aby to nezašlo tak daleko. To ostatní může počkat.

Znovu jsem jí nabídl hrnek kávy, tentokrát si ho vzala a omotala prsty kolem ouška. Měla je opálené od slunce – víc než já – a nehty světle růžové. Po chvíli pustila manželovu ruku, aby mohla hrneček chytit oběma rukama. Ramena měla nervózně vytažená nahoru a pevně svírala hrnek s kávou. Lokla si a pak do sebe hrneček obrátila celý. Byla to maličkost, ale když mi později vyprávěla, co se jí stalo, a já všechno lépe pochopil, vzpomněl jsem si na to, jak udělala právě tohle, a přimělo mě to přemýšlet o tom, jak silné jsou základní instinkty: najíst se, napít se, ukrýt se; instinkt ochránit ty, které milujeme.

Položil jsem na postel chlebové placky zabalené ve svačinovém papíru. „Tady máte. Makan.“ Přesně to mi kdysi říkávala Maria, když jsem býval doma na dovolené a ona přede mě postavila porci rýže nasi lemak či nudlové polévky wantan mee; coby kapitán domácnosti dávala svému manželovi stejný rozkaz jako svým dětem: Makan. Jez.

Virginie si uždělala kousek placky a zamyšleně ho žvýkala. Polykání jí dalo práci, její tělo protestovalo, ale pak vzala čapátí do obou rukou a pořádně se do ní zakousla, zuřivě ji trhala zuby, ještě než stihla rozkousat první sousto. Po obou plackách se jen zaprášilo.

„Promiňte,“ řekla a rukou si otřela z pusy mastné drobečky. Haziq jí podal papírový ubrousek.

„Neomlouvejte se,“ odvětil jsem, „hlavně, že zase jíte a pijete. Ale teď byste se měla vyspat.“

Přenechal jsem jí svou kajutu. Byla jediná žena na palubě, a tak se nedalo čekat, že by se o kajutu s někým dělila. Než dojedeme do Port Brownu, budeme se v posteli střídat s Júsufem. Znervózňovalo ji, že by měla opustit manžela, ale přetlumočil jsem jí, co Haziq říkal o jeho stavu.

„Musíte být silná, Virginie, kvůli němu,“ řekl jsem, „a na to se potřebujete vyspat.“ Viděl jsem, že ji nebudu muset moc přemlouvat – padala únavou.

Zavedl jsem ji do své kajuty. Když za mnou zavírala dveře, klížila se jí víčka. Zámek zaklapl a já se spěšně vydal chodbou zpátky do práce, pronásledován stíny své rodiny.

4.

Nechal jsem ji spát šest hodin. Zatímco odpočívala, oceán se uklidnil a teď nás houpal na vlnách tak poklidně jako matka nemluvně. Když se moře chová takhle vyrovnaně, jsem vždycky nedůvěřivý: mám raději, když se projeví v celé své síle. Tak alespoň víte, s čím máte co do činění, a nic vás nemůže překvapit.

Patusan setrval na místě a vyčkával, až dostane pokyn vyplout směrem k Port Brownu. Než nadobro opustíme *Santa Mariu*, chtěl jsem znát odpověď alespoň na některé své otázky, a tak jsem donesl Virginii do kajuty něco k obědu. Zhltna to stejně jako snídani. Dvě láhve s vodou, které jsem jí nechal u postele, byly prázdné.

Ležela v mé posteli, přikrývky měla smotané v klíně a v rukou držela hrnek čaje, který jsem jí donesl. Přitáhl jsem si židli k posteli a posadil se, dost blízko na to, abychom si mohli povídat, ale dost daleko na to, aby nám to ani jednomu nebylo nepříjemné.

„Loď vojenského námořnictva,“ poznamenala. „Řekli nám, že tudy dřív projížděla jedna loď vojenského námořnictva, ale že už tudy nejezdí. Snažila jsem se někomu dovolat přes vysílačku už dva dny. A pak jste přijeli vy.“

„Kdo vám to řekl?“ zeptal jsem se.

Někdo zaklepal na dveře. Na můj rozkaz vešel dovnitř Umar.

„Pane.“ Překvapilo mě, s jakou úctou mě oslovil i že mi zasalutoval, to obvykle nikdy nedělal. Na Virginii jen odměřeně kývl. Anglicky řekl: „Chtěl jste tohle, kapitáne?“ a podal mi ruční vysílačku.

„Podporučíku,“ odpověděl jsem také trochu škrobeně. Nebyli jsme zvyklí, aby s námi na lodi byl někdo cizí. Pokračoval jsem malajsky: „Až budete mít chvílku, najděte radarový odražeč a připevněte ho ke katamaránu. Vezměte si s sebou Jamata.“ Jamat byl náš lodní inženýr. „Ať na vás počká ve člunu, než to tam přiděláte.“ Mohl jsem mu nařídit, aby loď potopil, ale na to měla až moc velkou cenu, neměla žádnou poruchu a také jsem se nechtěl dostat do sporu s pojišťovateli. „Taky zkontrolujte, jestli vysílá lodní áieska. Včera v noci nefungovala. Nechte ji zapnutou. A nechte běžet i motor, ale jenom na neutrál, aby se baterie mohly co nejdéle nabíjet. Kdo ví, jak daleko jachtu odnesou vlny, až odplujeme. Rád bych co nejvíc minimalizoval pravděpodobnost, že do ní narazí nějaká jiná loď.“

„Teď hned, pane?“

„Nemusíte hned. Ale určitě než zapadne slunce. Pošlete mi vysílačkou zprávu, až tam dorazíte.“

„Pane.“ Měl se k odchodu.

„A Umare,“ dodal jsem, „vezměte jim tam ještě něco na sebe, a než odejdete, zkontrolujte naposled celou loď, ať pak neztrácíme čas, až dostaneme povolení vyplout.“ Přikývl a zavřel za sebou dveře.

Osaměli jsme a já se znovu chopil slova. „Kdo vám řekl o naší hlídkové lodi? A kde jste byli?“

Sklopila oči. Když jsme si dřív s manželkou o něčem povídali - o Adamově vzdělávání, novinkách z kampongu, plánech do budoucna -, musel jsem počkat, než si dobře rozmyslí svou odpověď. Během přemýšlení se jí ve tváři zračil smutek a nakonec mě odměnila září svých turmalínových očí.

„O té lodi,“ odpověděla Virginie, „nám řekli ostatní. Ti, co s námi byli na Amarante.“

Takže byla na Amarante. V dnešní době už se tam nedostane jen tak někdo, ale někteří cizinci jsou vážně vytrvalí. Říkám cizinci, ale myslím tím lidi ze Západu, protože skoro všichni, kdo považují ostrovy jako Amarante za ráj na zemi, pocházejí ze Západu. Myslí si, že konečně našli svou vysněnou utopii, že hromada zlatého písku uzdraví všechny jejich rány. Hádám, že pokud má někdo jen lehčí zranění, tak mu k vyléčení opravdu stačí jen trocha slunce a mořského vzduchu. Ale někdo má rány mnohem hlubší. A na jiné nečeká na těchhle plážích a ve vodách, jež je omývají, znovuzrození, ale smrt.

Chtěl jsem jí tohle všechno říct, ale místo toho jsem jí pověděl, že jsme kolem Amarante dříve projížděli několikrát za rok, ale protože je to odlehlý ostrov a finančních zdrojů teď není nazbyt, přišel příkaz shora upravující náplň naší práce.

Virginie měla pohled stále upřený do klína. Znovu se shrbila, očividně ze mě měla strach a já si nebyl jistý, jak ji mám začít vyslyšet. Zkusil jsem to takhle: „Jeli jste s Jakem na Amarante na dovolenou?“

Zamrkala. „Tak nějak.“

„A pak se mu stala ta nehoda?“

Ani slovo. Narovнала zmuchlanou příkrývku, znovu a znovu ji uhlašovala, jako by se pokoušela utišit moře, zastavit vlny. Maria vždycky říkala, že v těžké situaci nejvíc pomůže vlídné slovo, že rozbouřené vlny se nejsnáze utiší, když se do nich nalije olej - ale v ten osudný den by jí nepomohl ani ten nejkvalitnější olej na světě.

Zaměřil jsem svou pozornost jiným směrem. Během těch několika málo krátkých rozhovorů, které jsme spolu dosud vedli,

jsme se zatím vůbec nedostali k tomu, jak se Jake zranil a co jí tak otrásl. Bylo načase, abych se tomu dostal na kloub. „Virginie, co se stalo?“

Vyzunkla zbytek čaje, ačkoliv teď musel být už úplně studený. Když pokládala prázdný hrneček na policičku vedle mé postele, štouchla rukou do fotografie, která tam stála, a růženec, jenž jsem měl omotaný kolem rámečku, z něj s rachotem spadl dolů. Zvedla ho, křížek se jí uvelebil na dlani a korálky se jí pohupovaly kolem zápěstí. Sklonila hlavu a důkladně si ho prohlížela; pískově světlé vlasy měla ostříhané na kluka a příšerně zacuchané.

„Jste katolík?“ zeptala se mě.

„Vyrůstal jsem v katolické rodině.“

„Mluvíte velmi dobře anglicky.“

„Chodil jsem do anglické školy. Matka mého otce byla Angličanka. A vy? Kde jste vyrůstala?“

„Hlavně v Anglii. A ve Francii.“ Opět obrátila pozornost k Mariině růženci. „Moje prateta měla přesně takový.“ Sevěla jeden z korálků mezi palcem a ukazováčkem. „Říkala jsem si, že budete spíš muslim.“

„V Malajsii není mnoho katolíků. A to všechno vaší zásluhou.“

„Mojí?“ Pak porozuměla. „Aha. Vy myslíte kolonialistů.“ S korálky růžence mezi prsty zvedla fotografii. Dodnes cítím, jak se mi tehdy ústa stáhla do uzounké čáry. „Moc hezká fotka,“ řekla. „To je vaše žena s dětmi? Kolik jim je?“

Zaváhal jsem. Nikdo z posádky se mě na rodinu nikdy nezeptal. „Aadamovi, mému synovi, bylo sedm, když byla ta fotografie pořízená. Farah bylo pět.“ Neptala se, jak stará byla Maria, ale doplnil jsem i její věk: „Ženě třicet jedna.“

„Třicet jedna,“ opakovala. Její hlas zněl jinak, zdálo se mi, jako by zjhl. „Jako mně. Jak je ta fotka stará?“

„Je z roku 2004. Zním dokonce přesné datum, kdy byla pořízena: 31. srpna, v den nezávislosti, u nás doma v Penangu.“ Děti měly na sobě červenobílé šaty, které Maria sešila z malajsijské vlajky. V ruce se jim míhaly plastové vlaječky. „Čtyři měsíce před tím, než...“

Určitě si všimla, že jsem se zarazil, ale nenutila mě, abych větu dokončil. Místo toho se zeptala: „Vy žijete v Penangu?“

„Ano.“

„A váš syn chce jít taky k námořnictvu jako vy? Nebo snad vaše dcera?“

Tou otázkou mě vychýlila z kurzu. Potřeboval jsem se něčeho chytit, a tak jsem sáhl na zem pro vodotěsný vak, který jsem dovezl ze *Santa Marii*. S cvaknutím jsem rozevřel plastové přezky, a když jsem rozmotával vrchní část vaku a otevíral ho, nepromokavý plast hlasitě vrzal. Uvnitř bylo oblečení, které jsem sbalil; pod ním ležely pasy a lodní dokumenty. Všechno jsem to vyndal, naskládal jsem to na hromádku a položil si ji do klína. Virginie na sobě pořád měla lékařskou halenu, kterou jsem jí dal na ošetřovně. Možná že teď, když si trochu odpočinula a začala zas uvažovat logicky, by se cítila lépe ve vlastním oblečení. Možná by díky tomu byla i trochu sdílnější.

Vybral jsem z hromady nějaké šaty. Na vojenskou námořnickou loď to byl poněkud netradiční oděv, ale přece jen byly ty šaty aspoň o kousek delší než lékařská halena a zakryly by jí větší část nohou. Podal jsem jí je. „Tady máte. Vzal jsem je na vaší lodi.“

Znovu se začala chovat ostražitě. „Říkala jsem vám, kapitáne Tengku, že *Santa Maria* není moje loď.“

„Tak tedy loď vašeho manžela.“

„Ani jeho.“

„Takže jste ji ukradli?“

Bylo to míněno jako vtip, který by trochu odlehčil situaci, ale ona se ode mě najednou odvrátila. Stále držela v ruce fotografii

a prstem přejížděla po skvrně na stříbrném rámečku. „Jake skončil ve vodě.“

Za mými zády povstali duchové Marii, Aadama a Farah. „Kde? Na Amarante?“

Přikývla a znovu se prsty dotkla rámečku.

„A praštil se do hlavy?“

Další přikývnutí. Alespoň jsme se někam posunuli. „A o co?“

„To nevím jistě.“

„O trup? O kormidlo?“

Ticho.

„O skály?“

Sevřela čelist. „Možná o lodní šroub.“

Jestli to opravdu byl lodní šroub, Jake měl velké štěstí, že zůstal naživu. A měl si dát větší pozor. Myslel jsem si, že jsou oba profíci; viděl jsem na vlastní oči, jak si Virginie na moři poradila, jak vyslala světlice, jak se sama postarala o plachty, a předpokládal jsem, že když se předtím vydali tak daleko od pevniny až na Amarante, musel mít i její manžel stejně bohaté zkušenosti. Takže proč probůh plaval vedle lodního šroubu? Tady něco nehraje.

„Podívejte, musíte pochopit, že Jake nenávidí vodu. Ještě hůř – k smrti se jí bojí. Ale skočil do ní. Kvůli mně.“

Maria se nikdy nenaučila plavat. Ale mluvili jsme o tom a dohodli jsme se, že Adam s Farah by se to naučit měli. A proto je vzala na pláž Pantai Pasir Panjang, aby se na moře nejdřív podívali z dálky, z bezpečí, aby si na něj nejdřív zvykli.

Přepnul jsem zpět do pracovního módu. Virginiino vyprávění nedávalo vůbec žádný smysl. „Takže vy mi říkáte, že váš manžel, který se k smrti bojí vody, skočil přes palubu kousek od točícího se lodního šroubu, a to z nějakého důvodu kvůli vám?“

„On tam neskočil.“

„Spadl tam?“

Zavrtěla hlavou a opět měla ten nečitelný výraz.

„Zakopl?“

Znovu zavrtěla hlavou.

„Někdo ho strčil?“

Tentokrát hlavou ani nepohnula. Vložil jsem si to jako souhlas. „A kdo? Virginie, kdo ho strčil?“ Byla to snad ona? Chovala se tak divně ne proto, že by byla traumatizovaná, ale protože cítila vinu? „Vy?“

„Ne!“

„Kdo?“

„Vitor.“

„Kdo je Vitor? Někdo z vaší posádky?“ Katamarán byl dost velký na to, aby vyžadoval posádku – jednoho člověka, možná dokonce dva lidi.

„Práli se. Jake chtěl vodu a Vitor mu to ne a ne dovolit.“

„Vždyť jste říkala, že se Jake vody bál.“

„Ne téhle vody, jiné vody. Ale ne, vyprávím to úplně špatně.“ Odhodila rámeček na peřinu, zakryla si obličej dlaněmi a zhluboka oddechovala. Zvedl jsem fotografii – sklo se naštěstí nerozbilo – a vrátil ji tam, kam patřila.

„Potřebuju...“ Spěšně se zvedla z postele. „Kde je tady záchod?“

Odvrátil jsem zrak od jejích holých nohou a ukázal na zavřené dveře koupelny. Proklouzla dovnitř a zavřela za sebou. Slyšel jsem, jak uvnitř z kohoutku teče voda.

Položil jsem šaty i ostatní oblečení na podlahu a obrátil svou pozornost k dokumentům, k pasům a lodní dokumentaci. Byly tam čtyři pasy. První, který jsem otevřel, byl brazilský pas na jméno Vitor Santos, běloch. Na fotce měl hranatou čelist, opálenou pleť a tmavé vlasy. Podle data narození mu bylo čtyřicet dva – na

lodního pomocníka byl už trochu moc starý. Možná to byl kapitán, možná jsem přece jen přecenil Virginiiny a Jakeovy schopnosti. Druhý pas měl černý obal se zlatým reliéfem hlásajícím República de Moçambique. Na fotografii nebyla Virginie, nýbrž žena s černou pletí a s vlasy spletenými v dlouhé malé copánky. Teresa Mabote. Snad jejich lodní stevardka a kuchařka? Třetí pas byl evropský, portugalský, a patřil muži s bílou pletí jménem João da Silva. Fotografie byla rozmazaná, ale muž na ní se nápadně podobal muži z prvního pasu. Stejně datum narození. A na čtvrtém pasu byl opět ten samý muž, jen tentokrát pocházel z Mosambiku a jmenoval se Vicente de Sousa. Datum narození opět sedělo. To bylo všechno. Žádný z pasů nepatřil Virginii ani Jakeovi.

Z koupelny se ozvalo zaskřípání, jak Virginie zavřela kohoutek. Vyndal jsem z obalu lodní dokumentaci a rozložil si ji před sebe. *Santa Maria* byla zaregistrovaná ve městě São Sebastião v Brazílii na jméno Vitor Santos. Probral jsem se zbytkem dokumentace a snažil se zjistit, jestli pak jachtu náhodou nepřeprodal. Ale nic jsem nenašel. Všechno sedělo.

To není moje loď, řekla předtím.

Dveře koupelny se otevřely. Vlasy okolo obličeje měla vlhké a tvářila se překvapivě klidně na to, jak byla před chvílí rozrušená. Rohy pasů se mi zabodávaly do prstů. Kdo je ta žena a co udělala?

„Vezmu to od začátku,“ řekla, když vycházela z koupelny. „Tak to všechno lépe pochopíte –“

Ukázal jsem jí lodní dokumentaci a první pas otevřený na straně s fotografií. „Virginie, kdo je Vitor Santos? Proč máte jeho loď? Kdo je Teresa Mabote? A kde jsou teď?“

Svalila se na postel. Pohybovala čelistí, ale z úst jí nevycházel žádný zvuk; soustředila se jen a jen na ten pas.

„Virginie, co se děje?“

Spojila ruce pod stehny.

„Virginie, odpovězte. Kdo je ten muž a kde se teď nachází? Udělala jste mu snad něco?“

Začala se pohupovat dopředu a dozadu a stále jen hýbala čelistí. Nejdřív jen tak slabě šeptala, takže jsem jí nerozuměl, ale šeptání postupně přerostlo v mumlání. Protože větu neustále opakovala do rytmu houpavého pohybu, jako by ji ze sebe dokázala dostat právě díky tomu pohupování, nakonec jsem pochopil, co říká, a když se tak stalo, bylo to, jako když před úderem tsunami na chvíli ustoupí voda, všude je nadpozemské ticho a klid a pak přijde zkáza.

„Všechno je to moje vina. To já jsem je zabila! Zabila! Všechno je to moje vina.“

AMARANTE

5.

Letadlo se naklonilo na stranu, Virginie odložila knihu a vyhlédla z okénka. Stále ještě byli nad mořem. Jak jen milovala ten kobaltově modrý odstín mořských hlubin – stačil jediný pohled na ně, a hned byla plná energie, života a naděje. Na sedadle vedle ní klimbal Jake a už ho probudila, aby mu tu barvu ukázala, ale pak se podívala na hodinky. Jen ať si odpočine. Vždyť už za chvíli uvidí moře zblízka.

Odpoutala se a naklonila se co nejvíc dopředu ve snaze zahlédnout alespoň kousek pevniny. Výška a rychlost letadla dodávaly vlnám pod nimi zvláštní vzezření, vypadaly, jako by zamrzly v čase i prostoru a jejich bílé čepice náhle ztuhly. Všimla si nějaké jachty, která se jí z té výšky zdála neskutečně maličká. Loď měla zvednuté plachty a byla nakloněná, takže se určitě pohybovala, ale zdála se být nehybná stejně jako vlny. Virginie začala přemýšlet o lidech na palubě – cestovali jako ona a Jake. Měli také stejné sny? Také se snažili začít znovu? Prstem se dotkla okénka, zvenčí ojiněného krystalky ledu.

Chvíli předtím, než začali klesat, se Jake probudil a rozespale zamrkal. „Jak dlouho jsem spal?“

„Pár hodin. Už jsme skoro tam.“ Zešíroka se na ni usmál, což přesně vystihovalo, jak se v tu chvíli cítila ona.

Vynořili se z ochranné atmosféry kabiny letadla a začali sestupovat po schůdcích dolů. Horký vzduch byl plný exotických vůní: kouře, roztaveného asfaltu a syté rostlinné vůně tropů, která se tolik lišila od vzduchu, na nějž byla zvyklá z domova. Virginie se zastavila a zhluboka se nadechla. Bude tu i všechno ostatní tak jiné než doma? V to doufala.

Odlepila nohu od posledního kovového schůdku a došlápla na zem. Před nimi stála řada palem lahvových a lemovala vchod do nízkého terminálu. Jejich vějířovité listy šustily ve větru. Ačkoliv cesta trvala patnáct hodin, Virginie byla dobře naladěná. Už za hodinku, maximálně dvě, budou na místě. Otočila se a čekala na Jakea, který byl zhruba v polovině schůdků a nesl kufr na kolečkách, jenž jim nepatřil. Když sešel dolů, postavil ho před starší ženu v dlouhé vzorované tunice a se šátkem na hlavě. Žena se na něj vděčně usmála a přátelsky pokývla hlavou. Takový byl Jake: vždycky myslel na druhé.

Virginie ho objala kolem pasu a přitiskla se k němu. „Tak brzo, a už jsi mě vyměnil za jinou?“

Zazubil se. „Měla by sis na ni dávat bacha.“ Políbil ji na temeno hlavy a společně se vydali za ženou a ostatními cestujícími přes odbavovací plochu směrem k terminálu.

Když taxi zastavilo v přístavu, bylo už pozdě odpoledne. Číšníci připravovali venkovní restauraci na příchod večerních zákazníků. Přinášeli plastové židle, prostírali ubrusy, kladli vidličky a lžice na hromádku tenoučkých růžových papírových ubrousků. Během práce jí kývali na pozdrav.

Jake vyložil z auta jejich zavazadla. „Jdu sehnat vodní taxi, co nás vezme na loď,“ řekl a navrhl na hromadu kufrů poslední cestovní tašku. „Počkáš tu s kufry?“

„Jasně.“ Vytáhla z peněženky pár malajsijských ringgitů. „Tady máš.“ Bankovky, které vybrala z automatu na letišti, byly fialové, červené a oranžové, barevné jako peníze v Monopolech. „Možná budou chtít zaplatit předem.“ Uložil si peníze do kapsy, políbil ji na tvář a vyrazil.

Za restaurací se rozprostíral přístav plný lodí. Klid přístavu narušovalo vrčení přívěsných motorů místních dřevěných lodí, které připlouvaly zpět po celodenním rybaření. Vytáhla telefon, aby si tu scenérii vyfotila. V záběru se ve slunečním světle třpytil červený a modrý nátěr lodí. S téměř svislými čeleny vypadaly místní lodě jako tropické verze vikingských langskipů, jež se právě vrátily z rabování na moři, nebo kánoe prvních mořeplavců, odvážných polynéských průzkumníků, kteří se na svých tisíci-mílových cestách dali všanc větru a hvězdám. V duchu si udělala poznámku, že musí poslat e-mail svému šéfovi v muzeu - vlastně už bývalému šéfovi - a navrhnout mu, aby k výstavě přidal i něco z malajských lodí. Fotku pak zveřejnila, aby ji viděl bratr, sestry i všichni přátelé a aby věděli, že v pořádku dorazili na místo.

Na vzdálenějším konci vlnolamu se na stožáru třepotala malajsijská vlajka. Vypadala jako ta americká, což ji zaskočilo, ale jen do té chvíle, než silný poryv větru odhalil žlutý půlměsíc a hvězdu v levém horním rohu. Větrem se nesla čerstvá vůně oceánu smíšená se zápachem benzínu a sítí páchnoucích rybinou, které se opékaly na žhnoucím slunci, a všechna ta aromata byla mnohem intenzivnější než jakékoliv vůně, které k nim kdy zavál vítr z moře nedaleko jejich bytu v Anglii. Za vlnolamem kotvilo asi dvacet plachetnic, jež byly díky dmutí moře natočené směrem k pevnině. Pozorně si prohlížela záliv, ale z té dálky se těžko dalo odhadnout, která plachetnice patří jim, která se jim stane domovem - prvním společným domovem - na jejich roční, možná dvouroční cestě. Žaludek se jí trochu sevřel,

když si představila, kde všude ty lodě byly a co všechno viděli jejich majitelé. Brzy i ona a Jake budou moct vyprávět, co všechno zažili. Šlo by snad do manželství vykročit nějak lépe?

Sluneční žár byl neúprosný, a tak si pohledem změřila stín širokého fíkovníku banyánu. Někdy se mu říká fíkovník škrtič. Posunula všechna čtyři zavazadla pod rozvinutou klenbu větví a zkoumala vzdušné kořeny, které při hledání vody zapustily do země. Připadalo jí pozoruhodné, jak se přírodě daří, pokud se naplní její základní potřeby: jídlo, voda, světlo.

Na zavazadlech se usadila vrstva prachu. Celý jejich život - nový život - se vešel do těchto čtyř kufrů. Balení bytu jim dalo hodně práce, ale když pozorovala stěhovací dodávku, jejíž blinkr nebyl v podzimní mlze skoro vidět, jak mizí na rohu ulice, znatelně se jí ulevilo. Stejně je to podivné, že se hrncům a pánvím, křeslům, zimním botám a fotografiím říká *příslušenství*. Naznačuje to, že člověk všechny ty věci potřebuje, aby mohl nějak fungovat, aby mohl někam příslušet, k někomu patřit, protože bez všech těch věcí by byl neukotvený, skoro vyvrhel. Ale věci, a někdy i lidé, stahují člověka ke dnu. Kromě Jakea. Ten by to nikdy neudělal.

Přiblížila se k ní mourovatá kočka a začala se jí otírat o lýtko. Ačkoliv už byla dospělá, byla maličká, jen o trochu větší než kotě, a houpala ocasem. Mňoukala a Virginie ji podrbala za ušima. V hlavě se jí ozval Tomasův hlas: *blechy, nemoci, nehygienické*. Pohládila zvíře po hlavě, pak pod bradou. Kočka se jí párkrát hlavou opřela o ruku, ale pak ji to přestalo bavit, protože její pozornost upoutalo trochu žluté rýže rozsypané na trávě u Virginiiných nohou.

Virginie posunula nohou pár zrněk směrem ke kočce: „Tady máš, maličká, jen si dej.“